

Referat af Planlægningsmøde i arbejdsgruppen Nyord Enge tirsdag den 12. februar kl. 19-22

Deltagere: Ole, Søren S., Elo, Holger, Bjarne, Claus, Jørgen og Søren fra sekretariatet.

Der var afbud fra Stig J., Steen H. Søren V., Lars og Lise og vist et par flere. Uffe er ude at rejse.

Mødet blev afholdt på biblioteket i Stege. Ole havde medbragt lidt forplejning. Tak for det.

Dagsorden

1. Sidste nyt fra arbejdsgruppen, græsningslauget og i øvrigt fra Nyord Enge
2. Hærværk på tårnet
3. Oversvømmelsen d. 2. januar
4. Planlægning af styring af popler mv. langs "under grøften" og
5. Spunsbrædder i enkelte loer på udvalgte steder på FVF's matrikler
6. Strandhegnopsætning til foråret
7. Publikumstæller
8. Overvågningen i 2018 – flere resultater af de fine fremgange for fuglelivet på Nyord Enge
9. ATV'en
10. Evt. deltagelse i strandrensning med Nyord-boere
11. Planlægning af arbejdsdage og opgaver
12. Åbent Hus og ture / datoer og bemanding (husk kalender)
13. Eventuelt

1. Sidste nyt fra arbejdsgruppen, græsningslauget og i øvrigt fra Nyord Enge

Sten, Bjarne, Søren S. og Ole har i efteråret udført følgende opgaver

- Brændt kvasbunke af ved tårnet
- Slåen mv taget langs hegn "under grøften" og langs del af kirkegårdsstien
- Reparation på tårnet efter sidste hærværk
- Rynket rose er taget langs Ulvshalevej og ved tårnet igen og er stort set helt væk her
- Beskåret træer ved tårnet og fjernet alle birke her helt.

Der skal lysnes og beskæres omkring tårnet. Udsyn fra tårnet sikres men det vil også være godt at gruppen vælger flere træer som skal helt væk, så det ikke bliver en "stangskov". Det står gruppen frit at vælge hvilke og hvordan. Der har været afholdt 4 åbent hus dage i efteråret – pænt til godt besøgte dem alle. Søren fortalte nyt fra Græsningslauget, og om jordkøbet af Elo Jensens jord og perspektiverne i dette.

2. Hærværk på tårnet

Tårnet er desværre over julen blevet udsat for hærværk. Det er politianmeldt, politiet har været der og der er desværre en del udbedringsarbejde. Der er smadret flere vinduer og gitterværk, der er initialer indridset i pæl, folderkasser, planche-bagplade, planche ved døren ind til tårnrummet på 1. salen og ikke mindst 8-9 større brædder der udgør en del af væggen i tårnets 1. sal er ødelagte. På 2. sal er flere brædder (mindst 4

stk.) smadret i rækværket rundt om tårnet. Arbejdsgruppen genopretter så vidt muligt efter skaderne, og sætter de folderkasser op som kan repareres på. Ole indkøber og skifter MDF-pladen bag Svalehjulsplanchen. Den skal også males. Tårnet står højt på listen til udskiftning. Desværre er Ravnstrup sø tårnet af lutter nødvendighed kommet ind foran i rækkefølgen af tårnudskiftninger. Men derefter står et Nyt Nyord tårn på listen. Ønsket er pt. at få et tårn der i udseende lægger sig op ad det fine nye tårn ved Gulstav mose.

3. Oversvømmelsen d. 2. januar 2019

Endnu en vinterstorm og oversvømmelse ramte Nyord Enge – denne gang d. 2. januar med hvad DMI og Stormrådet har karakteriseret som en 100 års hændelse. Vandstanden var meget høj (engene var helt dækket). Hele 7 reservater blev ramt. Ægholm har formentligt også været 100% oversvømmet. Tælleren ved Nyord tårnet druknede igen helt og er ude af funktion og måske ødelagt helt.

Billedet viser Nyord Enge d. 2/1-2019. Som det kan ses dækkede havet engene fuldstændigt.

Der er endnu ikke fuldt kortlagte skader, på engenes hegn- og andre græsningsfaciliteter. Engene er som vanligt på denne årstid meget svære at komme rundt på og en del steder kan man fortsat ikke sikkert komme til langs de ca. 25 km hegn. Der er tang på rigtig meget hegnstråd, som også skal renses af. Her er arbejdsgruppen særdeles velkommen til at tage fat frem til 15. marts hvor engene jo lukker for adgang. Søren er i gang med at kortlægge skaderne og har et større arbejde med stormskadeanmeldelse, forsikrings-besigtigelse og hegnsmand til udbedring mv.

4) Planlægning af styning af popler mv. langs ”under grøften og langs kirkegårdsstien og rundt om Vanjen

Det er 4 år siden vi sidst lavede poppelstying langs ”under grøften” med NST og Skovhjælperne og det trænger meget både nord og syd for Ulvshalevej. Vi igangsætter en ny omgang i primo marts. De tentative datoer er d. 11., 12. eller 13. marts. Søren sørger for invitationer til NST, Skovhjælperne og evt. øboere. Bjarne forhører sig hos traktor mand med vogn som deltog sidst. Søren undersøger om NST har en flis-hugger.

5) Spunsbrædder i enkelte loer på udvalgte steder på FVF’s matrikler

Søren fremlagde et tidligere omtalt forslag til at forbedre forholdene for særligt ynglende brushane/-høne på, i første omgang, sydengene. Det går ud på at stoppe nogle gamle og delvist henfaldne gravede drængrøfter der dræner vand fra en centralt beliggende stor lo/sø midt i det primære yngleområde for de få par brushane der er tilbage på engene. Målet er at øge mængden af ferskvand og holde å ferskvandet i længere tid ind i juni. Det har brushane brug for. Kommunen skal ansøges om dispensation til dette, da Nyord syd enge er beskyttet af bl.a. Naturbeskyttelseslovens §3 beskyttelse som strandenge, Natura 2000 og vildtreservat m.m.

Bjarne indkøber 2 støbeplader som skæres til og bankes ned ved op til fire af de udvalgte mulige grøfter. Der er tale om et forsøg. Hvis det går godt kunne det udvides til mindst 2-3 andre delområder hvor brushane tidligere har ynglet på engene. De tentative datoer er d. 4., 5. eller 6. marts. Søren koordinerer med Bjarne og sender indbydelse ud til gruppen når dispensation og dato ligger klar. Vi tager behørigt hensyn til vejret og rykker ud med ATV og vogn *med kort varsel (OBS!)* med støbeplader, Bjarnes værktøj, et par skovle og spader og alm. arbejdstøj og gear.

6) Strandhegnopsætning til foråret

Vi lægger os på flg. datoer for strandhegnopsætning: 23., 24., 25. eller 26. april men igen meget afhængig af vandstand og vejr. Søren indkalder som vanligt med få dages varsel. Da vi kun kan se vandstand prognoser med to dages varsel, og de lokaleforhold over ugen op til også er væsentlig for hvor og hvor meget vand der står derude. Søren inviterer John Hegnsmand, Henning "Kvægholder" Hansen, NST's Kristian Graubæk og Stig Andersen så ATV og vogn er i orden.

7) Publikumstæller

Publikumstællerens batteri-kasse sidder et lidt dumt sted og oversvømmes stort set årligt. Bjarne tilbød at udvikle en anden løsning så den kan sidde skjult under trappen i godt og vel ½ meters højde. Så skulle den ikke drukne lige med det samme.

8) Overvågningen i 2018 – flere resultater af de fine fremgange for fuglelivet på Nyord Enge

Vi kiggede på de endnu engang historisk høje antal ynglepar af vade- engfugle på Nyord. Med sandhed en stor forandring området har undergået ifht. antal ynglepar. Engene er nu i blandt de bedste strandeng-ynglelokaliteter i Danmark I 2018. 25 ynglende arter er optalt (og dertil jo en masse ikke optalte bl.a. masser af sanglærker, engpibere, de to svale-arter og en del småfuglearter). Ca. 615 ynglepar, heraf ca. 497 par vadefuglearter. 233 par ungevarslende viber, 143 par ungevarslende rødben, 67 par klyder, 5 par stor kobbersnepe, 3 par brushøne, 7 par havterne, 30 par gul vipstjert, 31 par strandskade, 18-21 par skeand, 6 par atlingand, 4 par spidsand, 7 par knarand, 1 par stor præstekrave og flere andre. Vi har igen to professionelle overvågningsrapporter og dertil Stigs tal og en god del indrapporteringer i DOF-basen. Et fuglemæssigt velovervåget reservat. Sanglærker, engpibere og dobbeltbekkasiner ved vi dog ikke rigtig noget om. Rørskovfugle overvåges heller ikke (undtagen bilag 1 arter).

9) ATV'en

ATV'en har fået service og monteret et spil så den kan trække sig selv op. Kasse er kommet bagpå. Arbejdsgruppen får ikke kørt så meget endnu. Søren giver et kursus mere og opfordre til at gruppens ATV medlemmer lige får luftet og genopfrisket hvordan man kører den – jævnlige på arbejdsdagene.

10) Evt. deltagelse i strandrensning med Nyord-boere

Gruppen stiller gerne op. Stig Andersen må meget gerne melde en dato ud i gruppen når det er ved at være tid. Det plejer at være en af de første lørdage eller søndage i marts. Søren følger op over for Stig A.

11) Planlægning af arbejdsdage og opgaver

Ole indkalder til flere dage i foråret. Søren foreslog ud over de ovennævnte og de tilbagevendende omkring tårn og langs hegn ved grusvejene:

- Hønsenet på handicap platform – den er ultraglat en del af året. Ole køber ind og gruppen organiserer
- Mere krat langs hegn ved stierne under grøften, langs kirkegårdsskoven, videre omkring ved vanjen og videre ud i NØ hjørnet.
- Nyt velkomst skilt ved p-plads ved Tårnet. Allan får et nyt hjem og nye stolper. Gruppen sætter op/graver ned. Allan koordinerer levering til en i gruppen. Søren giver videre til Allan.
- Japansk pileurt – en alvorlig invasiv art - ved "under grøften"
- Hold øje med bjørneklo
- Tjek op på grej og materialer i rummet – opdatér listen.

12) Åbent Hus - kl. 10-13

24. februar, (Ørnens Dag) Ole og Claus og gerne én mere.

31. marts, Tommy, Ole og Jørgen.

28. april, Tommy, Bjarne og Jørgen.

26. maj, Stig, Bjarne og Jørgen

25. august, Søren S., Bjarne og Karin.

29. september, Stig, Tommy og Søren V.

27. oktober, Søren V., Bjarne og Claus.

13. Evt.

Sekretariatet skal huske både Holger, Frede og Ruth og Petra skal have indkaldelser og referater tilsendt som brevpост. Det tilrettes i adresselisten.

Mvh Søren